

Súd: Okresný súd Považská Bystrica
Spisová značka: 14Cb/26/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120420785
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Libor Kysucký
ECLI: ECLI:SK:OSPB:2021:6120420785.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Považská Bystrica sudca Mgr. Libor Kysucký v spore žalobcu KUMU, s.r.o. so sídlom Závodská cesta 3911/24, 010 01 Žilina, IČO 53 074 874, zastúpeného spoločnosťou ADVOKÁTI Müller § Dikoš, s.r.o. so sídlom Závodská cesta 3911/24, 010 01 Žilina, IČO 36 864 455 proti žalovanému KOMUNÁLNA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group so sídlom Štefánikova 17, 811 05 Bratislava, IČO 31 595 545, zastúpeného JUDr. Felixom Neupauerom, advokátom so sídlom Dvořákovo nábřežie 8/A, 811 02 Bratislava o zaplatenie 405 € s príslušenstvom takto

rozhodol:

Žalovaný je p o v i n ý zaplatiť žalobcovi sumu 405 € do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Súd žalobu vo zvyšku z a m i e t a .

Žalobca m á n á r o k na náhradu trov konania voči žalovanému, ktorý je povinný nahradiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 100% do troch dní od právoplatnosti uznesenia o výške náhrady trov konania, o ktorej bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením, ktoré po právoplatnosti tohto rozsudku vydá súdny úradník.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa podanou žalobou domáhal, aby súd zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi 405 €, úroky z omeškania 5% ročne od 02.08.2020 do zaplatenia a trovy konania. Žalobca tvrdil, že:

- dňa 22.05.2020 došlo v K. G. k dopravnej nehode, pri ktorej bola spôsobená škoda na motorovom vozidle Opel Astra, EČV: K., ktorého držiteľom bol S. N.
- škoda bola spôsobená prevádzkou vozidla Renault Clio, EČV: K., ktoré bolo povinne zmluvne poistené u žalovaného
- poškodený nechal poškodené motorové vozidlo opraviť a od žalobcu si prenajal náhradné motorové vozidlo Toyota Auris za výške 47 € bez DPH denne a za jednorazový poplatok za pristavenie a prevzatie 30 €
- po ukončení nájmu žalobca poškodenému vyfakturoval za obdobie od 08.06.2020 do 22.06.2020 sumu 735 € (15 dní x 47 € + poplatok 30 €)
- poškodený svoju pohľadávku na náhradu nákladov na prenájom náhradného vozidla odplatne postúpil na žalobcu
- žalobca vyzval listom zo dňa 22.06.2020 žalovaného na náhradu nákladov účelne vynaložených na nájom náhradného vozidla
- žalovaný poskytol dňa 21.07.2020 žalobcovi plnenie 330 €, pričom sadzbu denného nájomného priznal vo výške 33 € podľa sadzby obvyklej za deň prenájmu porovnateľného vozidla a za primeranú dobu zapožičania náhradného vozidla považoval dobu 10 dní, nevyhnutnú na opravu poškodeného vozidla
- ku kráteniu poistného plnenia o poplatok za pristavenie vozidla (30 €) neuviedol žiaden dôvod

- žalovaný neposkytol žalobcovi poistné plnenie v rozsahu zodpovedajúcemu pohľadávke žalobcu titulom náhrady škody vo forme účelne vynaložených nákladov na náhradné vozidlo používané poškodeným po dobu nemožnosti užívania poškodeného motorového vozidla v dôsledku škodovej udalosti zapríčinennej poisťovňou žalovaného

- poškodený sa dostal do situácie, keď bol nútený si prenajať náhradné motorové vozidlo za jeho poškodené v dôsledku poistnej udalosti zavinenej poisťovňou žalovaného a ujma poškodeného spočívala v tom, že tento vynaložil náklady za nájom náhradného vozidla, k zapožičaniu ktorého bol poškodený donútený práve vzniknutou udalosťou, ktorú nespôsobil.

2. Žalobca ako dôkaz označil zmluvu o nájme, protokol o prenájme náhradného vozidla, čestné prehlásenie, potvrdenie o odovzdaní a prevzatí, faktúru č. XXXXXXXX, zmluvu o postúpení pohľadávky, oznámenie o postúpení pohľadávky, uplatnenie náhrady škody z postúpenej pohľadávky, oznámenie o poistnom plnení a výpis z účtu.

3. Žalobca ako prostriedky procesného útoku použil skutkové tvrdenia uvedené v odseku 1 a návrhy na vykonanie dôkazov uvedené v odseku 2.

4. Žalovaný nárok žalobcu neuznal a tvrdil, že:

- žalobca neuvádza, o aké zákonné ustanovenia opiera svoj nárok

- žalobca nie je aktívne vecne legitimovaný, nakoľko poškodený predstavoval dlžníka žalobcu a podľa § 524 Občianskeho zákonníka teda nemohol so žalobcom platne uzatvoriť zmluvu o postúpení pohľadávky - k úhrade faktúry nemohlo dôjsť ani na základe vzájomného zápočtu realizovaného v zmluve o postúpení pohľadávky; prejav vôle strán totiž najskôr smeroval k cedovaniu pohľadávky a až následne k započítaniu údajne vzájomných pohľadávok

- žalobca nepreukázal, že poškodený bol nútený náhradné vozidlo užívať

- moment doručenia krycieho listu autoservisu je absolútne irelevantný a účelový, keďže autoservis nie je žiadnym spôsobom oprávnený zdržiavať už opravené motorové vozidlo poškodeného, resp. podmieňovať jeho vydanie poškodenému dorúčením krycieho listu

- žalobcom uplatnený nárok je nedôvodný aj časti uplatňovaných úrokov z omeškania s tým, že poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 3Cdo/145/2017.

5. Žalovaný neoznačil žiaden dôkaz.

6. Súd posúdil skutkové tvrdenia, že dňa 22.05.2020 došlo v K. G. k dopravnej nehode, pri ktorej bola spôsobená škoda na motorovom vozidle Opel Astra, EČV: K., ktorého držiteľom bol S. N. a že táto škoda bola spôsobená prevádzkou vozidla Renault Clio, EČV: K. XXX M., ktoré bolo povinne zmluvne poistené u žalovaného tak, že tieto tvrdenia sú nesporné.

7. Súd považuje za preukázané aj to, že vozidlo Opel Astra, EČ: K. bolo dňa 08.06.2020 dané na opravu do autoservisu M. spol. s.r.o. (č. l. 9pv).

Súd považuje za preukázané aj to, že S. N. si dňa 08.06.2020 prenajal od žalobcu vozidlo Toyota Auris EČ: L. s tým, že nájomné bude 47 €/denne (č.l. 8).

Súd považuje za preukázané aj to, že autoservis odovzdal jeho držiteľovi vozidlo Opel Astra bezodkladne po doručení krycieho listu dňa 22.06.2020 (č.l. 9 pv).

Súd považuje za preukázané aj to, že žalobca dňa 22.06.2020 vyfakturoval S. N. 735 € za prenájom vozidla Toyota Auris v období od 08.06.2020 do 22.06.2020 (č.l. 10).

Súd považuje za preukázané aj to, že S. N. ako postupca uzatvoril so žalobcom zmluvu o postúpení pohľadávky s tým, že toto odstúpenie bol odplátne, pričom odplata za postúpenie pohľadávky bola 735 € (č.l. 10pv-11).

Súd považuje za preukázané aj to, že S. N. listom zo dňa 22.06.2020 oznámil žalovanému, že svoju pohľadávku, spočívajúcu v nároku na poistné plnenie vo výške 735 €, postúpil žalobcovi.

Súd považuje za preukázané, že žalobca si listom zo dňa 22.06.2020 uplatnil u žalovaného náhradu škody z postúpenej pohľadávky v súvislosti s poškodením Opel Astra, EČ: K. vo výške 735 € (č.l. 12).

Súd považuje za preukázané, že žalovaný oznámením o poistnom plnení zo dňa 20.07.2020 oznámil žalobcovi, že dňa 17.07.2020 ukončil šetrenie poistnej udalosti poškodeného vozidla Opel Astra, EČ: K., na základe ktorého predložil výpočet výšky plnenia s tým, že priznaná sadzba je 30 € na deň (podľa ceny obvyklej za deň prenájmu porovnateľného vozidla), pričom priznaná doba nájmu bola 10 dní (ako

doba nevyhnutná na opravu poškodeného vozidla); 735 € ako náklady na použitie náhradného vozidla číslo 0042020 mínus 405 € ako zníženie - priznaná sadzba 30 €/ deň -10 dní nájmu rovná sa 330 € ako spolu priznané (č.l. 13).

Súd považuje za preukázané aj to, že žalovaný zaplatil žalobcovi 330 € (č.l.14).

8. Súd vykonal dôkazy uvedené v odseku 2 a z týchto dôkazov aj vychádzal. Súd listinným dôkazom uveril, pretože v konaní nebola spochybnená ich pravdivosť a pravosť.

9. Podľa § 427 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka fyzické a právnické osoby vykonávajúce dopravu zodpovedajú za škodu vyvolanú osobitnou povahou tejto prevádzky. Rovnako zodpovedá aj iný prevádzateľ motorového vozidla, motorového plavidla, ako aj prevádzateľ lietadla.

Podľa § 4 ods. 2 písm. b) zákona č. 381/2001 Z. z. poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené a preukázané nároky na náhradu škody vzniknutej poškodením, zničením, odcudzením alebo stratou veci.

Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z. z. náhradu škody uhrádza poisťovateľ poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi a je povinný tento nárok preukázať.

10. Z § 427 Občianskeho zákonníka vyplýva, že základnými predpokladmi vzniku zodpovednosti za škodu sú:

- a) prevádzkovanie motorového vozidla škodcom
- b) existencia škody
- c) príčinná súvislosť medzi škodou a prevádzkovaním motorového vozidla.

11. Pokiaľ ide o predpoklad uvedený v písmene a) odseku 10, tento je splnený - medzi stranami je totiž nesporné, že dňa 22.05.2020 vozidlo Renaul Clio poškodilo vozidlo S. N. značky Opel Astra.

12. Pokiaľ ide o predpoklad uvedený v písmene b) odseku 10, škodou je akékoľvek zmenšenie majetku poškodeného. Nejde pritom iba o situáciu, keď poškodený vynaloží určitú peňažnú sumu na to, aby došlo k uvedeniu do pôvodného stavu, ale škodou je aj to, ak poškodenému vzniknú také náklady, ktoré boli vynaložené navyše v porovnaní so stavom, ktorý by tu bol bez škodovej udalosti.

Z vykonaného dokazovania pritom vyplynulo, že poškodený S. N. si na dobu, počas ktorej bolo jeho vozidlo v servise, prenajal náhradné vozidlo, v súvislosti s čím mu vznikla právna povinnosť zaplatiť nájomné vo výške 735 €. Je teda zrejmé, že poškodenému v porovnaní so stavom, ktorý by tu bol bez škodovej udalosti, vznikli „naviac náklady“ - t. j. S. N. vznikla škoda 735 €.

Pokiaľ žalovaný uviedol, že žalobca žiadnym spôsobom nepreukázal, že poškodený bol nútený náhradné vozidlo užívať, súd považuje za potrebné uviesť, že na získanie vozidla je potrebné vynaložiť tisíce, ba až desaťtisíce eur. To ale znamená, že ak si osoba vozidlo za tieto vysoké sumy zadováží, zjavne vozidlo z nejakého dôvodu potrebuje. Potom ale podľa názoru súdu nemožno od poškodeného spravodlivo očakávať, aby po dobu opravy jeho vozidla zmenil svoj životný štýl v tom smere, že namiesto auta začne cestovať pešo, bicyklom alebo prostriedkami verejnej dopravy a preto mu nemožno vytknúť, pokiaľ sa rozhodol prenajať si náhradné vozidlo. Už samotné rozhodnutie zaobstarat' si vozidlo (ktoré bolo následne poškodené pri nehode) teda preukazuje, že poškodený potreboval aj náhradné vozidlo.

Nemožno pritom spravodlivo od poškodeného žiadať ani to, aby ako náhradné vozidlo používal automobil nižšej triedy, než na aký bol zvyknutý. Ak si teda poškodený prenajal práve Toyotu Auris, poškodenému takýto postup nemožno vytknúť (v konaní totiž nebolo sporné, že by Toyota Auris bola vozidlom vyššej triedy, než Opel Astra) a vzniknutá škoda sa tak rovná nájomnému za takéto vozidlo za 15 dní.

13. Pokiaľ ide o dĺžku doby, počas ktorej bol poškodený vylúčený z používania svojho vozidla Opel Astra, skutočne nemožno vylúčiť, že práce na oprave vozidla aj spolu s čakaním na dodanie potrebných náhradných dielov mohli trvať aj menej ako 15 dní.

Zároveň však bolo preukázané aj to, že autoservis poškodenému odovzdal vozidlo až po doručení tzv. krycieho listu - a poškodený teda bol vylúčený z užívania svojho vozidla nie iba počas reálneho čakania na náhradné diely a počas reálneho vykonávania servisných prác, ale tento bol z užívania svojho vozidla vylúčený aj počas čakania na to, kým poisťovňa (t. j. žalovaný) doručí autoservisu krycí list.

Je pravdou, že hypoteticky mohol faktúru za opravu vozidla zaplatiť aj poškodený, ktorý by si tak mohol vozidlo v autoservise vyzdvihnúť už po reálnom ukončení opravy. Skutočnou otázkou však je, či aj bolo povinnosťou poškodeného postupovať horeuvedeným spôsobom. Odpoveď na túto otázku pritom treba hľadať výkladom e ratione legis zákona o PZP. Konkrétne si treba uvedomiť, že cieľom povinného zmluvného poistenia motorových vozidiel je zabezpečenie prostriedkov na zaplatenie škôd spôsobených iným na zdraví alebo na majetku. Je teda namieste, aby škodu na majetku uhradila priamo poisťovňa bez toho, aby sa vyžadovala aktivita poškodeného - najmä aktivita spočívajúca v použití vlastných prostriedkov poškodeného na úhradu ceny za opravu motorového vozidla.

Nakoniec - vzhľadom na to, že prevádzkou motorových vozidiel vznikajú často relatívne vysoké škody (t. j. škody presahujúce sumu 1 000 €), pre väčšinu populácie by bolo zložité zaplatiť cenu za opravu vozidla a následne čakať, kým poisťovňa tieto výdavky poškodenému refunduje.

V tejto súvislosti súd považuje za vhodné zdôrazniť, že poškodený je v dôsledku ním nezavinenej škodovej udalosti beztak zaťažovaný rôznymi bremenami, keď musí komunikovať s poisťovňou (čím poškodený spotrebúva svoj voľný čas), vozidlo pristaviť na ohliadku technikovi (čím poškodený zasa spotrebúva svoj čas a aj peniaze na PHM), vozidlo odvieť do a zo servisu a (opäť spotreba času a PHM) a je teda nanajvýš nevhodné žiadať od neho, aby ešte aj zo svojho zaplatil faktúru za opravu a následne aby vybavoval v poisťovni škodcu jej preplatenie.

Z horeuvedeného dôvodu teda súd dospel k záveru, že za účelne vynaložené je treba považovať náklady za prenájom náhradného vozidla až do 22.6.2010. V súdnej veci totiž poisťovňa doručila krycí list autoservisu až dňa 22.6.2020, čo umožnilo poškodenému, aby si vozidlo prevzal z autoservisu až dňa 22.6.2020.

14. Príčinná súvislosť medzi prevádzkovaním motorového vozidla škodcom a existenciou škody tiež existuje, čo je zrejmé z toho, že dôvodom, pre ktorý si S. N. prenajal náhradné vozidlo bolo výlučne to, že pre protiprávne konanie škodcu nemohol užívať svoje vlastné vozidlo.

15. Pretože bolo preukázané, že sú kumulatívne splnené všetky predpoklady vzniku zodpovednosti za škodu, súd dospel k záveru, že S. N. mal nárok na to, aby mu škodca zaplatil sumu 735 € s tým, že S. N. vzhľadom na ustanovenie § 15 zákona č. 381/2001 Z. z. túto sumu mohol žiadať priamo od poisťovne škodcu - t. j. od žalovaného.

16. Pretože však S. N. túto svoju pohľadávku postúpil na žalobcu, žalovaný bol povinný sumu 735 € zaplatiť žalobcovi. Pretože však žalovaný žalobcovi zatiaľ zaplatil iba 330 €, súd žalovaného zaviazal na doplatenie zvyšku 405 €.

17. Pre úplnosť sa žiada uviesť, že v súdnej praxi je skutočne ustálený taký právny názor, že pokiaľ dlžník nezaplatí svojmu veriteľovi dlžnú čiastku, jeho majetok sa nezmenšil a škoda nevznikla (vid' napr. rozsudok NS ČR 25Cdo 986/2001).

Tento názor však na súdnu vec nedopadá - a to z dôvodu, že majetok poškodeného sa v súdnej veci zmenšil. Treba si totiž uvedomiť, že majetkom nie sú iba peniaze vo forme hotovosti alebo vo forme pohľadávky voči banke (ak totiž vloží klient na bankový účet hotovosť, klient v banke hotovosť nemá, ale má voči banke pohľadávku až do okamihu výberu hotovosti), ale majetkom sú aj iné pohľadávky - v danom prípade pohľadávka na náhradu škody voči škodcovi. V danom prípade bol pritom žalobca ochotný akceptovať, aby mu poškodený za prenájom vozidla „zaplatil“ touto pohľadávkou poškodeného voči škodcovi. U poškodeného teda došlo k zníženiu jeho aktív, keď najskôr mal vo svojom majetku pohľadávku voči škodcovi a po uzatvorení zmluvy o postúpení o túto prišiel.

Z obsahu odporu vyplýva, že žalovaný si správny beh veci predstavuje tak, že

poškodený mal prísť za žalobcom a v hotovosti žalobcovi zaplatiť 735 € a že až po tomto odovzdaní hotovosti mohol poškodený svoju pohľadávku odplatne postúpiť na žalobcu a že až po podpise zmluvy o postúpení mal žalobca vyplatiť poškodenému odplatu za pohľadávku.

Podľa názoru súdu je však zbytočné, aby najskôr poškodený zaplatil žalobcovi sumu 735 € a aby o pár sekúnd žalobca túto hotovosť zasa odovzdal poškodenému ako kúpnu cenu pohľadávky a úplne musí stačiť, ak došlo iba k podpísaniu zmluvy o postúpení. Vzhľadom na horeuvedené súd dospel k záveru, že zmluva o postúpení pohľadávky zo dňa 22.6.2020 je platná a žalobca je teda aktívne legitimovaný.

V tejto súvislosti sa žiada poukázať aj na rozsudok NS ČR sp. zn. 30Cdo 4851/2014, v zmysle ktorého nie je rozdiel, či si poškodený zadováži prostriedky od tretej osoby alebo od svojho veriteľa a tiež na uznesenie KS Bratislava sp. zn. 3Cob 220/2017, v zmysle ktorého úhradu nájomného supluje samotné postúpenie.

18. Pokiaľ žalovaný poukazoval na to, že žalovaný nárok nemožno oprieť o zákon č. 381/2001 Z. z., tento názor nie je správny. V danom prípade ide totiž o škodu v zmysle § 4 ods. 2 písm. b) zákona č. 381/2001 Z. z. - t. j. o škodu vzniknutú poškodením veci (konkrétne automobilu), keď práve toto poškodenie automobilu bránilo počas vykonávania opráv, aby poškodený auto používal a poškodenému tak vznikli dodatočné výdavky za prenájom náhradného vozidla. K právnej povahe uplatneného nároku sa žiada uviesť aj to, že aj § 15 ods. 1 zákona 381/2001 Z. z. tento nárok výslovne označuje za náhradu škody.

19. Pokiaľ ide o žalobcom uplatnený nárok na úroky z omeškania, súd v tejto časti žalobu zamietol. Z vykonaného dokazovania je totiž zrejmé, že žalovaný v 3 mesačnej lehote od oznámenia poškodeného o škodovej udalosti oznámením o poistnom plnení zo dňa 20.07.2020 splnil podmienku v zmysle § 11 ods. 6 písm. b/ zákona č. 381/2001 Z. z. a žalovanému preto nevznikla povinnosť platiť úroky z omeškania v zmysle § 11 ods. 8 zákona č. 381/2001 Z. z. (vid' rozsudok NS SR sp. zn. 3Cdo/145/2017).

20. Hoci súd žalobu zamietol čo do úrokov z omeškania (čo je však príslušenstvo), súd žalobcovi priznal náhradu trov konania v rozsahu 100% trov potrebných na účelné uplatňovanie práva. Súd pritom vychádzal z toho, že v zmysle odseku 13 odôvodnenia rozsudku Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 4Co 190/2018 v prípade, ak bol žalobca úspešný vo vzťahu k istine uplatneného nároku, je treba žalobcu považovať za plne úspešného v spore.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Považská Bystrica v dvoch vyhotoveniach (§ 355 ods. 1 C.s.p.).

V odvolaní treba uviesť, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, spisovú značku konania, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v predchádzajúcej vete, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami.

Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.